

การวิเคราะห์เปรียบเทียบและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น กับสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทย*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น และสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทย ด้านโครงสร้าง ความหมาย โลกทัศน์และเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นผ่านบทเรียนออนไลน์และศึกษาผลการใช้บทเรียน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ใช้ระเบียบวิเคราะห์เอกสารและการวิจัยกึ่งการทดลอง การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลและสังเคราะห์ทั้งที่เป็นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ หลังจากนั้นนำผลการวิจัยที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นบทเรียนออนไลน์ ศึกษาผลการใช้บทเรียนที่สร้างขึ้นจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร t-test dependent ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างของสำนวนจำแนกความเหมือนและความต่างได้เป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่อักษรคันจิทั้ง 4 ตัว แตกต่างกันทุกตัวและคำทั้งสี่คำแตกต่างกันทุกคำ (2) กลุ่มที่อักษรคันจิตัวใดตัวหนึ่งซ้ำกัน และคำใดคำหนึ่งซ้ำกัน (3) กลุ่มที่มีอักษรคันจิตัวใดตัวหนึ่งตรงข้ามกัน และมีคำใดคำหนึ่งตรงข้ามกัน ทั้งนี้ไม่พบลักษณะโครงสร้างของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวในรูปแบบของสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยที่มีคำมากกว่าสี่คำหรือสี่พยางค์ แบ่งเป็น 2 วรรค ความสัมพันธ์ทางด้านความหมายของอักษรคันจิทั้งสี่ตัวและคำทั้งสี่คำในสำนวน แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ (1) อักษรคันจิทั้งสี่ตัวมีความหมายสอดคล้องกัน และคำทั้งสี่คำมีความหมายสอดคล้องกัน (2) อักษรคันจิ มีความหมายตรงข้ามกันและคำมีความหมายตรงข้ามกันและ (3) อักษรคันจิที่มีทั้งความหมายเหมือนกันและตรงข้ามกัน โลกทัศน์ที่สะท้อนจากสำนวนมีทั้งความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน ได้แก่ โลกทัศน์เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของคน โลกทัศน์เกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจ โลกทัศน์เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ โลกทัศน์เกี่ยวกับศิลปวิทยาการและความศรัทธา โลกทัศน์เกี่ยวกับสังคมและการติดต่อสื่อสาร และโลกทัศน์เกี่ยวกับเวลาธรรมชาติ และสภาพการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ บทเรียนออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพอยู่ในระดับดี ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่เรียนผ่านบทเรียนออนไลน์หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำ

สำคัญ

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร, สำนวนคำประสมสี่จังหวะ, โลกทัศน์, บทเรียนออนไลน์

* งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีงบประมาณ 2564

A Comparative Analysis and the Development of the Learning Style of Japanese Four-character Idiomatic Compounds and Thai Four-part Elaborate Expressions^{*}

Abstract

The purpose of this research was to conduct a comparative analysis of Japanese four-character idiomatic compounds and Thai four-part elaborate expressions; to determine the structure, meaning, and worldviews that emerge from idioms; and to develop a learning pattern for Japanese four-character compounds through online lessons and to study the results of using online lessons. This research is applied research. The methodology of document analysis and quasi-experimental research was applied. Specific sampling: collect and synthesize both quantitative and qualitative data. After that, the research results obtained were applied to developing online lessons. Further, the effects of using the online lessons generated from pre-and post-study achievement were studied. The data was analyzed using percentage, mean, and standard deviation statistics by using the t-test dependent formula. The results showed that the structure of idioms distinguishes similarities and differences into three groups: (1) the group in which the four kanji are all different and the four words are different; (2) the group where one of the kanji is duplicated and one word is the same; and (3) the groups with one of the opposite kanji characters and have one word opposite each other. However, the structure of Japanese four-character idiomatic compounds in terms of the Thai four-part elaborate expressions with more than four words or four syllables and divided into two paragraphs was not found. The semantic relationship between the four kanji and the four words in the idiom can be divided into three groups: (1) the four kanji have a corresponding meaning, and the four words have the same meaning; (2) kanji with opposite meanings and words with opposite meanings; and (3) kanji with the same and opposite meanings and words with both the same and opposite meanings. The worldviews reflected in idioms have both similarities and differences; namely, the worldview of a person's characteristics; worldviews about the emotions that arise in the mind; worldviews about life; worldviews regarding the arts and faith; worldviews about society and communication; and worldviews about time, nature, and various changing conditions. The developed online lesson of Japanese four-character idiomatic compounds is of a good quality. The learning achievement of the sample that studied through the online lessons after learning was higher than before, statistically significant at the 0.05 level.

Key words

Japanese four-character idiomatic compounds, Thai four-part elaborate expressions, worldview, e-Learning

^{*} This research was funded by Faculty of Humanities Srinakharinwirot University, fiscal year 2021.

1. บทนำ

สำนวนญี่ปุ่นและสำนวนไทย ต่างก็เป็นถ้อยคำที่เรียบเรียงไว้ตายตัวสลับที่หรือตัดทอนไม่ได้ มีลักษณะเป็นวลีหรือประโยคขนาดสั้น อาจมีความหมายไม่ตรงไปตรงมาแต่ก็เป็นที่เข้าใจกัน นอกจากนี้สำนวนญี่ปุ่นและสำนวนไทยยังแฝงไว้ด้วยปรัชญาชีวิต ชวนให้คิด ชอ์พึงปฏิบัติเพื่อสร้างสำนึกในสังคม แสดงถึงภูมิปัญญาด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการเรียนรู้สำนวนญี่ปุ่นและสำนวนไทย นอกจากจะทำให้เข้าใจสภาพสังคม วัฒนธรรม ประเพณี และการใช้ชีวิตด้านต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งแล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมด้านภาษาอีกด้วย

จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลสำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษร (Four - Character Idiomatic Compounds) ในภาษาญี่ปุ่นของผู้วิจัยพบว่า สำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษร มีลักษณะบางประการที่มีทั้งส่วนที่คล้ายคลึงกันและส่วนที่แตกต่างกันกับสำนวนคำประสมสี่จังหวะในภาษาไทย (Thai four-part Elaborate Expressions) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษร			สำนวนคำประสมสี่จังหวะ		
ตัวอย่าง	โครงสร้าง	ความหมาย	ตัวอย่าง	โครงสร้าง	ความหมาย
じゅうにんといろ 十人十色 สิบ/คน/สิบ/สี	ABAD	ต่างจิตต่างใจ นานาจิตตัง ต่างคนต่างความคิด	เข้าด้ายเข้าเข็ม (เข้า/ด้าย/เข้า/เข็ม)	ABAD	จวนจะสำเร็จถ้าทำ ผิดพลาดหรือมีอะไร มาขัดจังหวะก็เสียการ
ようとうにく 羊頭狗肉 สิบ/คน/สิบ/สี	ABCD	สิ่งที่เห็นภายนอกกับ ภายในไม่ตรงกัน	ห้วมังกุท้ายมังกุ (ห้ว/มังกุ/ท้าย/ มังกุ)	ABCD	ไม่เข้ากัน ไม่กลมกลืนกัน มีหลายแบบหลายอย่าง ปนกัน

จะเห็นได้ว่าสำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น และสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยเหล่านี้ มีทั้งความเหมือนและแตกต่างกันอย่างมีนัย ทั้งด้านลักษณะโครงสร้าง ความหมายของสำนวน คำที่นำมาประกอบกันเป็นสำนวน รวมถึงโลกทัศน์ที่สะท้อนภาพทางความคิดของชาวญี่ปุ่นและชาวไทย จึงสมควรศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์เปรียบเทียบให้ชัดเจนเพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ของประชาชนทั้งสองประเทศ

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การเรียนรู้สำนวนญี่ปุ่นหรือสำนวนไทย ทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและกระบวนการเรียนรู้โดยการนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยมาพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ (e-Learning) ที่สามารถเข้าถึงได้ทุกเวลาน่าสนใจ เนื้อหากระชับ และง่ายต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถเผยแพร่ไปยังกลุ่มผู้ที่สนใจ สถานศึกษา หรือชุมชนอื่นได้

2. ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบสำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น และสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทย ด้านโครงสร้าง ความหมาย และโลกทัศน์
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้อำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นผ่านบทเรียนออนไลน์ (e-Learning) และศึกษาผลการใช้บทเรียนออนไลน์

3. ทบทวนวรรณกรรม

3.1 สำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น

นกสินธุ์ แผลงศร (2557 : 6-8, 20-33, 36-47) ได้กล่าวถึง ประเภท โครงสร้าง และความหมายของสำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น สรุปได้ดังนี้

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรเป็นคำประสมคันจิ 4 ตัว (Yojijukugo) ชนิดหนึ่งซึ่งเป็นกลุ่มคำที่เกิดจากการประสมกันของอักษรคันจิ 4 ตัวที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันก็ได้ มีความหมายใหม่ซึ่งไม่ตรงกับความหมายเดิมเลย หรือมีความหมายใหม่ขึ้นอีกอย่างหนึ่งแต่ยังคงรักษาความหมายของตัวอักษรเดิมไว้บ้าง และมีความหมายในเชิงเปรียบเทียบชวนให้คิด หรือสร้างสำนึกในสังคม เมื่ออ่านหรือได้ฟังจะไม่สามารถเข้าใจความหมายได้ทันที ต้องอาศัยการตีความ

3.1.1 โครงสร้างสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น

โครงสร้างสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น เมื่อพิจารณาจากตำแหน่งของคำในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร สามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท ได้แก่

3.1.1.1 ประเภทอักษรคันจิทั้ง 4 ตัวแตกต่างกันทุกตัว เกิดจากการนำเอาอักษรคันจิ 4 ตัว ที่แตกต่างกันทุกตัวมารวมเรียงกันโดยไม่เน้นความหมายของตัวใดตัวหนึ่ง

3.1.1.2 ประเภทอักษรคันจิตัวใดตัวหนึ่งซ้ำกัน เกิดจากการนำเอาอักษรคันจิ 4 ตัว ที่มีอักษรคันจิตัวใดตัวหนึ่งซ้ำกันมารวมกันเป็นสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร

3.1.1.3 แบบมีอักษรคันจิตัวใดตัวหนึ่งตรงข้ามกัน เกิดจากการนำเอาอักษรคันจิ 4 ตัว ที่มีอักษรคันจิตัวใดตัวหนึ่งตรงข้ามกันมารวมกันเป็นสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร เช่น 前 (ก่อน) ⇔ 後 (หลัง) 上 (บน) ⇔ 下 (ล่าง)

3.1.2 ความหมายของอักษรคันจิในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรจะมีความสัมพันธ์ทางด้านความหมายของอักษรคันจิทั้งสี่ตัวดังต่อไปนี้

3.1.2.1 อักษรคันจิที่มีความหมายสอดคล้องกันทั้ง 4 ตัว มักจะแสดงให้เห็นถึงสภาพ เหตุการณ์ ระดับ ปริมาณ หรือคุณสมบัติของบุคคล รวมทั้งสิ่งของได้อย่างชัดเจน

3.1.2.2 อักษรคันจิที่มีความหมายตรงข้ามกัน ประกอบด้วยสำนวนที่มีลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) อักษรคันจิตัวที่ 1 กับ 2 มีความหมายตรงข้ามกัน
- 2) อักษรคันจิตัวที่ 1 กับ 3 มีความหมายตรงข้ามกัน
- 3) อักษรคันจิตัวที่ 2 กับ 4 มีความหมายตรงข้ามกัน
- 4) อักษรคันจิตรงข้ามกันทั้งสี่ตัวและสองตัวแรกมีความหมายตรงข้ามกับสองตัวหลัง
- 5) อักษรคันจิตรงข้ามกันทั้งสี่ตัวและสองตัวแรกกับสองตัวหลังต่างก็มีความหมายตรงข้ามกัน
- 6) อักษรคันจิแตกต่างกันทั้งสี่ตัวและความหมายก็ต่างกันไปตามแต่ละตัวอักษร

3.1.2.3 อักษรคันจิที่มีทั้งความหมายเหมือนกันและตรงข้ามกัน มีความหมายเน้นย้ำไปที่อักษรคันจิคู่ใดคู่หนึ่ง

3.2 สำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทย

สำนวนคำประสมสี่จังหวะที่ใช้เรียกในงานวิจัยนี้มาจากการรวมกันของคำว่า คำสี่จังหวะ (กาญจนา นาคสกุล, 2558 :1-2) คำประสมสี่พยางค์ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2553 : 129) คำซ้อนสี่หน่วย คำซ้อนแบบ 4 คำ คำซ้อน 4 พยางค์ (สุจิตรา จานนอุดม, 2556 : 133) ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับคำสี่จังหวะของกาญจนา นาคสกุลคือ เป็นสำนวนหรือกลุ่มคำที่มีรูปแบบที่แน่นอน คำที่มาประกอบกันนั้นโดยปกติจะไม่เปลี่ยนรูปเป็นอย่างอื่น คำที่ประกอบกันไม่มีการสลับที่ อาจเป็นคำพยางค์เดียวหรือมากกว่า คำขยายหรือคำซ้อนก็ได้ โดยออกเสียงลงเป็น 4 จังหวะได้ ปรากฏในคำพูดทั่วไปในบทกลอนและในวรรณคดี มีลักษณะพิเศษคือมักสร้างขึ้นจากคำหนึ่งพยางค์หรือคำสองพยางค์ ทั้งนี้

กาญจนา นาคสกุล. (2558 : 10-30) ได้กล่าวถึงคำสืงหะและสำนวนคำสืงหะ สรุปได้ดังต่อไปนี้

3.2.1 ความสัมพันธ์ในด้านโครงสร้าง

3.2.1.1 คำนามที่เป็นคำประสม 2 คำ มีส่วนประกอบอย่างเดียวกัน เช่น ที่โครทิมัน ลูกเสื่อลูกตะเข้

3.2.1.2 คำนามมีคำที่เกี่ยวเนื่องกันประกอบหรือขยาย เช่น ข้าวใหม่ปลามัน เหนือไต่ออกตก

3.2.1.3 คำนามที่มีคำขยายหรือกริยาลิขยาย เช่น ผักชีโรยหน้า ผ้าชีริ้วห่อทอง

3.2.1.4 คำนาม 2 คำ หรือนามวลี 2 วลีที่มีรูปหรือความหมายเกี่ยวเนื่องกันรวมกัน แล้วทำให้คำหะที่ 1 กับหะที่ 3 มีความหมายตรงกันข้าม คำหะที่ 2 กับหะที่ 4 เป็นคำหรือพยางค์เดียวกัน เช่น พ่อแก้วแม่แก้ว มีออ่อนตื้นอ่อน

3.2.1.5 คำกริยาหลายคำรวมกัน เช่น ตีรันฟันแทง ลดแลกแจกแถม

3.2.1.6 กริยวลี 2 วลีที่มีความสัมพันธ์เรียงต่อกันหรือเกี่ยวเนื่องกัน เช่น กินนอกกินใน เข้าพกเข้าห่อ

3.2.1.7 กริยวลี 2 วลีที่มีเนื้อความต่อกันหรือเกี่ยวเนื่องกัน เช่น โปรดสัตว์ได้บาป ปอกกล้วยเข้าปาก

3.2.1.8 คำกริยาที่มี 2 พยางค์จะขยายเป็นคำสืงหะโดยกล่าวซ้ำ เช่น ข้างๆๆ อดๆ อยากๆ หนาวๆ ร้อนๆ

3.2.1.9 คำบอกจำนวนปรากฏซ้ำกัน เช่น เป็นร้อยเป็นพัน สุ่มสี่สุ่มห้า

3.2.1.10 คำอุทาน เช่น อุตายวายกรี้ด

3.2.1.11 คำเลียนเสียงและคำวิเศษณ์บางคำมีลักษณะเป็นคำสืงหะ เช่น อีนุงตุงนัง อีล้วยฉุยฉุย

3.2.2 ความสัมพันธ์ในด้านความหมาย

3.2.2.1 คำที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายกัน

1) คำสืงหะกลุ่มหนึ่ง ประกอบด้วยคำที่หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประเภทเดียวกัน อาจเป็นคำพยางค์เดียวทั้งหมด เช่น กอตรัดฟัดเหวี่ยง ชั่วดีถี่ห่าง

2) คำสองพยางค์ 2 คำที่มีความหมายเหมือนกัน หรือคล้ายกันหรือเป็นประเภทเดียวกัน คำทั้งสองคำนั้นขยายความให้กัน หรือผูกพันกัน เมื่อกล่าวถึงคำหนึ่งก็โยงไปถึงอีกคำหนึ่งซึ่งมีความหมายเกี่ยวเนื่องกัน เช่น คู่ทุกข์ คู่ยาก คู่รักคู่แค้น มีดฟ้ามีดิน ขนพองสยองเกล้า

3) คำสองพยางค์ 2 คำที่มีความหมายเหมือนกัน หรือคล้ายกันหรือเป็นประเภทเดียวกัน และมีพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 ซ้ำกัน เช่น สุ่มสี่สุ่มห้า สูดเลือดสูบน้ำ

4) คำสองพยางค์ 2 คำที่มีความหมายเหมือนกัน หรือคล้ายกันเสริมกัน หรือเป็นประเภทเดียวกัน มีเสียงสัมผัสระหว่างคำหะที่ 2 กับหะที่ 3 ด้วย เช่น ก่อกรรมทำเข็ญ ขวัญหนีดีฝ่อ

5) คำที่มีความหมายเหมือนกัน คล้ายกัน หรือเป็นประเภทเดียวกัน บางคำประกอบด้วยคำต่างประเทศ เท่ากับเป็นการให้คำแปลคำต่างประเทศหรือคำที่เป็นศัพท์ คำสืงหะบางคำมีเสียงสัมผัสสืงหะที่ 2 กับหะที่ 3 ด้วย เช่น ปะเหมาะเคราะห์ดี ศัตรูคู่อาฆาต

6) คำสืงหะซึ่งใช้คำที่มาจากภาษาอื่น มีคำที่มีมากกว่า 4 พยางค์ด้วย เช่น เจ้าเล่ห์เพทุบาย ใจดำอำมหิต

7) คำสืงหะกลุ่มหนึ่ง คำหะที่ 1 กับหะที่ 3 ซ้ำกัน ส่วนคำหะที่ 2 กับ ที่ 4 เกี่ยวเนื่องกัน หรือคล้ายกัน เช่น ใจยักษ์ใจมาร ปลาเล็กปลาน้อย

8) คำสิ่งจ้งหะกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มคำนามที่มีคำหลักกับคำขยายโดยคำที่นำมาขยายนั้นมีเสียงสัมผัสกับคำหลัก จึงแต่งคำเสริมให้ครบเป็นคำสิ่งจ้งหะ คำที่มาเสริมนั้นอาจมีนัยของความสัมพันธ์กับคำหลักหรือไม่ก็ได้ แต่คำจ้งหะที่ 2 กับจ้งหะที่ 3 จะมีเสียงสัมผัสสระกันเสมอ เช่น คอขาดบาดตาย ใหญ่โตมโหฬาร

3.2.2.2 คำที่มีความหมายตรงกันข้าม

1) จ้งหะที่ 1 กับจ้งหะที่ 3 มีความหมายตรงกันข้าม ส่วนคำจ้งหะที่ 2 กับ ที่ 4 อาจตรงกันข้ามเป็นคำซ้อนหรือเกี่ยวเนื่องกันก็ได้ เช่น ปากหวานกันเปรี้ยว หน้าไหว้หลังหลอก

2) คำจ้งหะที่ 2 กับจ้งหะที่ 4 มีความหมายตรงกันข้าม คำจ้งหะที่ 1 กับจ้งหะที่ 3 เป็นคำเดียวกัน เช่น กินหัวกินหาง ลองผิดลองถูก

3) จ้งหะที่ 1 กับจ้งหะที่ 3 มีความหมายตรงกันข้าม XY ส่วนคำจ้งหะที่ 2 กับที่ 4 เป็นคำเดียวกันหรือมีความหมายเกี่ยวเนื่องกัน เช่น มือห่างตีนห่าง นุ่งเจียมท่มเจียม

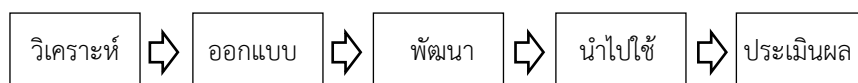
4) คำสิ่งจ้งหะกลุ่มหนึ่ง ใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือคล้ายกันเป็นคู่ ๆ สลับกัน เช่น ข้าวดีลิ่ห่างหนักเอาเบาสู๋ หมูไปไก่อมา ต้นร้ายปลายดี

นอกจากนี้ยังมีสำนวนไทยกลุ่มหนึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกัน แม้ว่าคำในแต่ละวรรคอาจจะมีคำมากกว่า 4 คำ หรือ 4 พยางค์ ก็สามารถลงน้ำหนักให้เป็น 4 จ้งหะ โดยแบ่งเป็น 2 วรรค คำที่ขึ้นต้นวรรคหน้ากับที่ขึ้นต้นวรรคหลัง มักจะมีความหมายสัมพันธ์กันโยงเกี่ยวเนื่องกันหรือคล้ายกัน ลักษณะเสียงและความหมายของคำที่จัดเข้ารวมเป็นสำนวน เช่น

คับที่อยู่ได้ คับใจอยู่ยาก รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเสา รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี เรือล่มในหนอง ทองจะไปไหน

3.3 ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาบทเรียนออนไลน์

พิจิตรา ธงพานิช (2562, อ้างอิงในสุตารัตน์ จงบุรณสิทธิ; 2562) ได้อธิบายขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาบทเรียนออนไลน์ตามลักษณะการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนแบบ ADDIE Model ไว้ดังนี้

การออกแบบและพัฒนาบทเรียนออนไลน์ตามรูปแบบ ADDIE ประกอบด้วยกิจกรรมในการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ (analyze) การออกแบบ (design) การพัฒนา (develop) การนำไปใช้ (implement) และการประเมินผล (evaluate) ซึ่งมีกระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหา (analyze) การนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหา (design) การเตรียม การแก้ปัญหา (develop) การทดลองการแก้ปัญหา (implement) และสุดท้ายประเมินแนวทางการแก้ปัญหาว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ (evaluate) รูปแบบ ADDIE นี้ จึงเป็นรูปแบบที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนได้อย่างกว้างขวาง เช่น การออกแบบชุดการเรียนการสอน การออกแบบบทเรียนแบบโปรแกรม ตลอดจนนำไปใช้ในการออกแบบการเรียนการสอน คือระบบการศึกษาในชุมชนและการออกแบบการเรียนการสอนในระดับห้องเรียนเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. ขอบเขตของการวิจัย

1. ข้อมูลสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้รวบรวมและสังเคราะห์มาจากพจนานุกรมสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น จำนวน 4 เล่ม ได้แก่ (1) 四字熟語・成句辞典/竹田 晃

(1998) (2) 漢檢四字熟語辞典／日本漢字教育振興会(2012) (3) 新明解四字熟語辞典／三省堂編修所(2013) และ (4) 例解小学四字熟語辞典／田近洵一・近藤 章(2015) คัดเลือกเฉพาะสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ตรงกับของ นภสินธุ์ แผลงสร (2557 : 76-136) ได้ถอดความหมายเป็นภาษาไทยไว้แล้ว จำนวน 675 สำนวน

2. ข้อมูลสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้รวบรวมและสังเคราะห์มาจากหนังสือ จำนวน 4 เล่ม ได้แก่ (1) “ภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2543) (2) “สำนวนไทย” ของ ชุนวิจิตรมาตรา(2541) (3) หนังสืออ้างอิงระดับมัธยมศึกษา “สำนวนไทย” ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543) และ (4) สำนวนไทยในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554) จำนวน 215 สำนวน

3. พัฒนารูปแบบและบทเรียนออนไลน์เฉพาะสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นที่น่าสนใจ โดย วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling Method) จำนวน 200 สำนวน และศึกษาผลการใช้ บทเรียนออนไลน์จากกลุ่มตัวอย่างคือนิสิตวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นที่ลงทะเบียนเรียน รายวิชาสำนวนและสุภาษิตญี่ปุ่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 16 คน

5. วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

(1) รวบรวม สังเคราะห์ และคัดแยกข้อมูลสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและสำนวน คำประสมสี่จังหวะภาษาไทย

(2) เปรียบเทียบลักษณะโครงสร้าง ความหมาย และโลกทัศน์ ของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร ภาษาญี่ปุ่นและสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทย

ขั้นที่ 2 พัฒนารูปแบบและบทเรียนออนไลน์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น

(1) สร้างและพัฒนาบทเรียนออนไลน์ ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านบทเรียนออนไลน์

(2) นำบทเรียนที่สร้างขึ้นไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน และ ดำเนินการกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอน เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนในทุกบทเรียน ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

(3) เปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร t-test dependent

ขั้นที่ 3 สรุปผลการวิจัย

(1) สรุปรวมผลการวิจัยขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

(2) เขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์และเผยแพร่

6. ข้อตกลงเบื้องต้น

1. โครงสร้างของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นวิเคราะห์จากตำแหน่งของตัวอักษรคันจิที่ วางเรียงกันไว้ตามลำดับ 1-4 ส่วนโครงสร้างของสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทย วิเคราะห์จากตำแหน่งของคำ ที่วางเรียงกันไว้ตามลำดับ 1-4 เป็นคำพยางค์เดียวหรือมากกว่า คำขยายหรือคำซ้อนก็ได้ ออกเสียงลงเป็น 4 จังหวะ ได้ เช่น ชิงสุกก่อนห่ม ผนตกข้าหมูไหล, เข้าตามตรอกออกตามประตู

2. ความหมายของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นวิเคราะห์จากความหมายของตัวอักษรคันจิ แต่ละตัว ส่วนความหมายของสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยวิเคราะห์จากความหมายของคำแต่ละคำ เป็นคำ

พยางค์เดียวหรือมากกว่า คำขยายหรือคำซ้อนก็ได้ ออกเสียงลงเป็น 4 จังหวะได้ เช่น ต้มยำทำแกง หนีเสือปะจระเข้, หม่าไม่ตายขายไม่ขาด

3. โลกทัศน์ หมายถึง การมองเห็นโลก การรับรู้โลก การที่คนแต่ละคนตีความสิ่งต่าง ๆ ในโลกหรือมองว่าสรรพสิ่งในโลกมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2550 : 1) งานวิจัยเรื่องนี้แบ่งโลกทัศน์เป็น 6 กลุ่ม คือ (1)โลกทัศน์เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของบุคคล (2)โลกทัศน์เกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจ (3)โลกทัศน์เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ (4)โลกทัศน์เกี่ยวกับศิลปวิทยาการและความศรัทธา (5)โลกทัศน์เกี่ยวกับสังคมและการติดต่อสื่อสาร และ(6)โลกทัศน์เกี่ยวกับเวลา ธรรมชาติ และสภาพการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

4. รูปแบบและบทเรียนออนไลน์ หมายถึง รูปแบบและบทเรียนผ่านเว็บด้วย Google Site เรื่อง สำนวนคันจิ ประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น รายวิชาสำนวนและสุภาษิตญี่ปุ่น

5. สำนวนคำประสมสี่จังหวะ หมายถึง สำนวนที่เป็นกลุ่มคำที่มีรูปแบบที่แน่นอน คำที่ประกอบกันนั้นจะไม่เปลี่ยนรูปเป็นอย่างอื่น คำที่ประกอบกันไม่มีการสลับที่ อาจเป็นคำพยางค์เดียวหรือมากกว่า คำขยายหรือคำซ้อนก็ได้ โดยออกเสียงลงเป็น 4 จังหวะได้ ปรากฏอยู่ในคำพูดทั่วไป เช่น กินปูร้อนท้อง ขนมหอมสน้ำยากลิ่นไม่เข้าคายไม่ออก รวมถึงสำนวนสุภาษิตและคำพังเพยที่เป็นกลุ่มคำที่มีคำมากกว่า 4 คำ หรือ 4 พยางค์ แบ่งเป็น 2 วรรค เช่น ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ น้ำขุนไว้เน น้ำใสไว้นอก

7. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทย ด้านโครงสร้าง ความหมาย โลกทัศน์ และการพัฒนารูปแบบบทเรียนออนไลน์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร สรุปได้ดังต่อไปนี้

7.1 โครงสร้างของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรและสำนวนคำประสมสี่จังหวะ

ผลการวิเคราะห์ พบว่า โครงสร้างของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรและสำนวนคำประสมสี่จังหวะ สามารถจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม ตามความเหมือนและความต่างของตำแหน่งของตัวอักษรคันจิในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร และตำแหน่งของคำในสำนวนคำประสมสี่จังหวะ ดังนี้

7.1.1 อักษรคันจิทั้ง 4 ตัวในสำนวนคันจิประสม 4 ตัว

แตกต่างกันทุกตัวและคำทั้งสี่คำในสำนวนคำประสมสี่จังหวะแตกต่างกันทุกคำ เหมือนกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 1

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
きど あいらく 喜怒哀楽	1. 喜 (ดีใจ) 2. 怒 (โกรธ) 3. 哀 (สับ) 4. 楽 (สี)	อารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ของมนุษย์ ได้แก่ ดีใจ โกรธ เศร้า และรื่นเริง
ろうにやくなんによ 老若男女	1. 老 (ชรา) 2. 怒 (หนุ่มสาว) 3. 男 (ผู้ชาย) 4. 女 (ผู้หญิง)	ทุกเพศทุกวัย มนุษย์ทุกผู้ทุกนาม การไม่จำกัดเพศและอายุ
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
เสือสิงห์กระตังแรด	1. เสือ 2. สิงห์ 3. กระตัง 4. แรด	บรรดาคนที่อันตรายไม่น่าคบหา
เทือกเขาเหล้ากอ	1. เทือก 2. เขา 3. เหล้า 4. กอ	เชื้อสายวงศ์ตระกูลที่สืบเนื่องต่อกันมา

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า สำนวนคันจิประสม 4 ตัวและสำนวนคำประสมสี่จังหวะ มีลักษณะโครงสร้างเหมือนกันแบบ ABCD โดยเกิดจากการนำเอาอักษรคันจิ 4 ตัวที่แตกต่างกันทุกตัวและคำทั้งสี่คำแตกต่างกันทุกคำ มาประกอบกันเป็นสำนวนได้อย่างลงตัวโดยไม่เน้นความหมายของอักษรตัวใดตัวหนึ่งหรือคำใดคำหนึ่ง แม้ว่าตัวอักษรคันจิ 1 ตัว และคำภาษาไทย 1 คำจะประกอบด้วยหลายพยางค์ แต่ก็สามารถออกเสียงลงเป็น 4 จังหวะได้อย่างราบรื่น

7.1.2 อักษรคันจิตัวใดตัวหนึ่งในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวซ้ำกัน และคำใดคำหนึ่งในสำนวนคำประสมสี่จังหวะซ้ำกัน

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวใดตัวหนึ่งในสำนวนซ้ำกัน และสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำใดคำหนึ่งในสำนวนซ้ำกัน เหมือนกัน สามารถจำแนกได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1) สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 1 และตัวที่ 3 ซ้ำกัน และสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำที่ 1 และคำที่ 3 ซ้ำกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 2

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
じゅうにんと)色いろ 十人十色	1. 十 (สิบ) 2. 人 (คน) 3. 十 (สิบ) 4. 色 (สี)	สิบคนก็สิบอย่าง ต่างคนต่างใจ นานาจิตตัง
はんしはんしょう 半死半生	1. 半 (ครึ่ง) 2. 死 (ตาย) 3. 半 (ครึ่ง) 4. 生 (มีชีวิต)	การอยู่กึ่งกลางระหว่างความเป็นกับความตาย การตกอยู่ในสภาพเป็นตายเท่ากัน
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
งอมืองอตีน	1. งอ 2. มือ 3. งอ 4. ตีน	เกียจคร้าน ไม่สนใจชวนขวยการทำงาน
ยื่นหมูยื่นแมว	1. ยื่น 2. หมู 3. ยื่น 4. แมว	แลกกันโดยต่างฝ่ายต่างให้และรับในเวลาเดียวกัน

2) สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 2 และตัวที่ 4 ซ้ำกัน และสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำที่ 2 และคำที่ 4 ซ้ำกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 3

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
いしん でん しん 以心伝心	1. 以 (นับแต่ โดย) 2. 心 (ใจ จิตใจ หัวใจ) 3. 伝 (ถ่ายทอด) 4. 心 (ใจ จิตใจ หัวใจ)	การสื่อสารกันด้วยใจ การเข้าใจกันโดยไม่ต้องพูด
うみ せん やま せん 海千山千	1. 海 (ทะเล) 2. 千 (หนึ่งพัน) 3. 山 (ภูเขา) 4. 千 (หนึ่งพัน)	การที่ผ่านร้อนผ่านหนาวมากคนที่ แข็งแกร่งเต็มไปด้วยประสบการณ์มากมาย
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
กงเกวียนกำเกวียน	1. กง 2. เกวียน 3. กำ 4. เกวียน	เวรสนองเวร กรรมสนองกรรม
ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว	1. ทำ 2. ดี 3. ได้ 4. ดี / 1. ทำ 2. ชั่ว 3. ได้ 4. ชั่ว	คนเราทำอย่างไรก็จะได้อย่างนั้น

3) จำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 1 และตัวที่ 2 ซ้ำกัน และจำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำที่ 1 และคำที่ 2 ซ้ำกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 4

จำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของจำนวน
じゅうじゅうむじん 重重無尽	1. 重 (หนัก ซ้อน) 2. 重 (หนัก ซ้อน) 3. 無 (ไม่มี) 4. 尽 (จนสิ้นสุด)	ทุกสิ่งทุกอย่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ตลอดไป ต่างสะท้อนและรวมเข้าด้วยกันเสมอ
しょうじょうるてん 生生流転	1. 生 (ชีวิต) 2. 生 (ชีวิต) 3. 流 (ไหล) 4. 転 (หมุน)	เวียนว่ายตายเกิด ชีวิตหมุนเวียนเปลี่ยนแปลง อยู่ตลอดเวลา
จำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของจำนวน
นานาจิตตัง	1. นา 2. นา 3. จิต 4. ตัง	ต่างจิตต่างใจ ต่างคนก็ต่างความคิด

4) จำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 3 และตัวที่ 4 ซ้ำกัน ทั้งนี้กรณีอักษรคันจิซ้ำตัวที่ 4 จะใช้ตัวอักษรคันจิ「々」แสดงการซ้ำแทน และจำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำที่ 3 และคำที่ 4 ซ้ำกัน ทั้งนี้กรณีคำซ้ำ คำที่ 4 จะใช้เครื่องหมาย “ๆ” (ไม้ยมก) แสดงการซ้ำ แทน ตัวอย่าง

ตารางที่ 5

จำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของจำนวน
いきようよう 意气扬扬	1. 意 (ความหมาย) 2. 气 (ความรู้สึก) 3. 无 (ยก ทอด) 4. 扬 (ยก ทอด)	กระป๋กระเปร่าร่าเริงมีกำลังใจ ความฮึกเหิมคึกคะนอง
きょうみしんしん 興味津津	1. 興 (สนใจ) 2. 味 (รสชาติ) 3. 津 (ท่าเรือ ท่าม้วน) 4. 津 (ท่าเรือ ท่าม้วน)	มีความสนใจอย่างยิ่ง มีความอยากรู้ อยากเห็นเป็นอย่างมาก
จำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของจำนวน
แตกเป็นเสียง ๆ	1. แตก 2. เป็น 3. เสียง 4. เสียง	สภาพที่วุ่นวายแตกแยกไม่เป็นหนึ่งเดียว
สับหักหยกๆ สับหักหย่อนๆ	1. สับ 2. หัก 3. หยก 4. หยก	หญิงที่อยู่ในวัยแรกรุ่น

5) กลุ่มจำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 1 กับ 2 และตัวที่ 3 กับ 4 ซ้ำกัน ทั้งนี้กรณีตัวอักษรคันจิซ้ำตัวที่ 2 และตัวที่ 4 จะใช้ตัวอักษรแสดงการซ้ำคือ「々」แทน และจำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำที่ 1 กับ 2 และคำที่ 3 กับ 4 ซ้ำกัน ทั้งนี้กรณีคำซ้ำคำที่ 2 และคำที่ 4 จะใช้เครื่องหมายไม้ยมก (ๆ) แทน ดังอย่าง

ตารางที่ 6

จำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของจำนวน
ざいざいしょ 在々所々	1. 在 (อยู่ มีอยู่) 2. 在 (อยู่ มีอยู่) 3. 所 (สถานที่) 4. 所 (สถานที่)	ทั่วทุกหนทุกแห่ง ทั่วทุกสารทิศ

ตารางที่ 6

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
せいせいどうどう 正々堂々	1. 正 (ถูกต้อง) 2. 正 (ถูกต้อง) 3. 堂 (โอ้อำ ส่าง) 4. 堂 (โอ้อำ ส่าง)	ความมั่นใจว่าถูกต้องในสิ่งที่ทำหรือปฏิบัติ การกระทำอย่างเปิดเผยด้วยความมั่นใจ
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
ข้าง ๆ คู ๆ	1. ข้าง 2. ข้าง 3. คู 4. คู	ดันทุรัง ไม่สมเหตุผล
งู ๆ ปลา ๆ	1. งู 2. งู 3. ปลา 4. ปลา	มีความรู้เพียงเล็กน้อย รู้ไม่จริง รู้ไม่ลึกซึ้ง

จากตัวอย่างในตารางที่ 2-3 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวและสำนวนคำประสมสี่จังหวะ มีลักษณะโครงสร้างเหมือนกันแบบ ABAD และแบบ ABCB ส่วนตัวอย่างที่ 4-6 มีลักษณะโครงสร้างเหมือนกันแบบ AACD แบบ ABCC และแบบ AACC ตามลำดับ โดยมีการใช้สัญลักษณ์「々」แทนตัวอักษรคันจิที่ซ้ำกันในสำนวนคันจิประสม 4 ตัว และใช้เครื่องหมายไม้ยมก(ๆ) แทนคำที่ซ้ำกันในสำนวนคำประสมสี่จังหวะ

7.1.3 อักษรคันจิตัวใดตัวหนึ่งตรงข้ามกัน และมีคำใดคำหนึ่งตรงข้ามกัน

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่มีอักษรคันจิตัวใดตัวหนึ่งตรงข้ามกัน และสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่มีคำใดคำหนึ่งตรงข้ามกัน พบว่า มีลักษณะโครงสร้างที่เหมือนกัน กล่าวคือ มีอักษรคันจิตัวใดตัวหนึ่งตรงข้ามกันมาประกอบกันเป็นสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร เช่น 前 (ก่อน) ⇔ 後 (หลัง) 上 (บน) ⇔ 下 (ล่าง) และมีคำใดคำหนึ่งตรงข้ามกันมาประกอบกันเป็นสำนวนคำประสมสี่จังหวะ เช่น คุณ ⇔ โทษ หัว ⇔ หาง สามารถจำแนกได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มสำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 1 กับตัวที่ 2 ตรงข้ามกันและมีความสัมพันธ์ทางความหมายกับอักษรคันจิตัวที่ 3 กับตัวที่ 4 ซึ่งตรงข้ามกันด้วยในลักษณะบอกสาเหตุหรือเป็นตัวทำให้เกิดเหตุการณ์ขึ้น และสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำที่ 1 กับคำที่ 2 ตรงข้ามกันและมีความสัมพันธ์ทางความหมายกับคำที่ 3 กับคำที่ 4 ซึ่งตรงข้ามกันด้วยในลักษณะบอกสาเหตุหรือเป็นตัวทำให้เกิดเหตุการณ์ขึ้น ตัวอย่าง

ตารางที่ 7

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
こうしこんどう 公私混同	1. 公 (ราชการ ส่วนรวม) 2. 私 (ฉัน ส่วนตัว) 3. 混 (ปะปน ผสม) 4. 同 (อย่างเดียวกัน เหมือนกัน)	การไม่รู้จักแบ่งแยกเรื่องส่วนตัวกับเรื่องส่วนรวม การนำเรื่องส่วนตัวมาปนกับเรื่องส่วนรวม
りがいとくしつ 利害得失	1. 利 (ประโยชน์ กำไร) 2. 害 (ความเสียหาย) 3. 得 (ได้) 4. 失 (สูญเสีย)	ความเสียหายกับผลประโยชน์เป็นของคู่กัน การมีได้มีเสียเป็นเรื่องปกติ ได้อย่างเสียอย่าง
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
บาปบุญคุณโทษ	1. บาป 2. บุญ 3. คุณ 4. โทษ	ดักเตือนให้รู้ถึงความดีความชั่ว
ชั่วดีถี่ห่าง	1. ชั่ว 2. ดี 3. ถี่ 4. ห่าง	คิดพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วน

2) กลุ่มสำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 1 กับตัวที่ 3 ตรงข้ามกัน และสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำที่ 1 กับคำที่ 3 ตรงข้ามกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 8

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
いくどうおん 異口同音	1. 異 (แตกต่าง ต่างกัน) 2. 口 (ปาก) 3. 所 (เหมือนกัน) 4. 音 (เสียง)	ต่างพูดเป็นเสียงเดียว ทุกคนพูดเหมือนกัน
ゆうめいむじつ 有名無実	1. 有 (มี) 2. 名 (ชื่อสกุล) 3. 無 (ไม่มี) 4. 実 (จริง ความจริง)	มีแต่ชื่อที่ยกมาเป็นข้ออ้างแต่ความจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
หน้าไหว้หลังหลอก	1. หน้า 2. ไหว้ 3. หลัง 4. หลอก	ต่อหน้าทำเป็นดี แต่ลับหลังก่ินินทาหรือหาทางทำร้าย
หวานอมขมกลืน	1. หวาน 2. อม 3. ขม 4. กลืน	ดีหรือไม่ดี พอใจหรือไม่พอใจก็สู้นิ่งสู้นทนเอาไว้

3) กลุ่มสำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 2 กับตัวที่ 4 ตรงข้ามกัน และสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำที่ 2 กับคำที่ 4 ตรงข้ามกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 9

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
しんしょうひつぱつ 信賞必罰	1. 信 (ความเชื่อ ความศรัทธา) 2. 賞 (รางวัล) 3. 必 (จำเป็น บังคับ ต้อง) 4. 罰 (การลงโทษ)	การยึดหลักความถูกต้อง โดยทำดีต้องให้รางวัล และทำผิดต้องถูกลงโทษตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
はんしんはんぎ 半信半疑	1. 半 (ครึ่ง) 2. 信 (ความเชื่อ ความศรัทธา) 3. 半 (ครึ่ง) 4. 疑 (สงสัย ค้างคาใจ)	การเชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง โดยยังมีข้อติดใจและสงสัย
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
ทำคุณบูชาโทษ	1. ทำ 2. คุณ 3. บูชา 4. โทษ	ทำคุณแต่กลับเป็นโทษ ทำดีแต่กลับเป็นร้าย
ผ้าซีริวห่อทอง	1. ผ้า 2. ซีริว 3. ห่อ 4. ทอง	คนมั่งมีแต่แต่งตัวขมข่อย

4) กลุ่มสำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 3 และตัวที่ 4 ตรงข้ามกัน และสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำที่ 3 กับคำที่ 4 ตรงข้ามกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 10

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
いちぶしじゅう 一部始終	1. 一 (หนึ่ง) 2. 部 (ส่วน แผนก) 3. 始 (เริ่มต้น ตอนแรก) 4. 終 (จบสิ้นสุด)	เรื่องราวตั้งแต่ต้นจนจบ การเป็นสิ่งที่เดียวกันตั้งแต่ต้นจนจบ
しゅつしよしんたい 出处進退	1. 出 (ออก) 2. 処 (อยู่ สถานที่ จัดการ) 3. 進 (ความก้าวหน้า เลื่อนสูงขึ้น) 4. 退 (การถอยหลัง การออกจาก)	การลงเอยในอาชีพหรือตำแหน่งว่าควรจะ ยุติหรือทำต่อไป ช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
เวียนวายตายเกิด	1. เวียน 2. วาย 3. ตาย 4. เกิด	กฎแห่งกรรม วัฏสงสาร ความรู้สึกเห็นใจ ในความเดือดร้อนหรือความทุกข์ของผู้อื่น
เหลื่อมล้ำต่ำสูง	1. เหลื่อม 2. ล้ำ 3. ต่ำ 4. สูง	ความไม่เท่าเทียมกัน

จากตัวอย่างในตาราง 7-10 จะเห็นได้ว่า สำนวนคันจิประสม 4 ตัวและสำนวนคำประสมสี่จังหวะ มีลักษณะโครงสร้างเหมือนกันทั้ง 4 แบบ คือ AACD, ABAD, ABCB และ ABCC ตามลำดับ ซึ่งล้วนแต่เป็นการนำเอาตัวอักษรคันจิในภาษาญี่ปุ่นหรือคำในภาษาไทยที่ตรงข้ามกันมาประกอบกันเป็นสำนวนคันจิประสม 4 ตัวและสำนวนคำประสมสี่จังหวะ แสดงให้เห็นว่าแม้จะมีลักษณะภูมิประเทศและบริบททางสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน แต่ทั้งภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยต่างก็มีกลวิธีการสร้างถ้อยคำให้เป็นสำนวนที่เหมือนกันอย่างคมคายและสละสลวย

7.2 ความหมายของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวและสำนวนคำประสมสี่จังหวะ

ความหมายของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทย สามารถจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม ตามความสัมพันธ์ทางด้านความหมายของอักษรคันจิทั้งสี่ตัวในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร และคำทั้งสี่คำในสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

7.2.1 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิทั้งสี่ตัวมีความหมายสอดคล้องกัน และสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำทั้งสี่คำมีความหมายสอดคล้องกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 11

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
しりしよく 私利私欲	1. ฉันท 私 2. ประโยชน์ 利 3. ฉันท 私 4. ความอยาก 欲	เห็นแก่ตัว คิดถึงแต่กำไรหรือความ ต้องการของตนเอง
せいしんせい 誠心誠意	1. บริสุทธิ์ 誠 2. จิตใจ 心 3. บริสุทธิ์ 誠 4. ความรู้สึก 意	ความจริงใจ ความบริสุทธิ์ใจ
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
เก็บหอมรอมริบ	1. เก็บ 2. หอม 3. รอม 4. ริบ	รวบรวมรักษาไว้
เทือกเถาเหล่ากอ	1. เทือก 2. เถา 3. เหล่า 4. กอ	เชื้อสายวงศ์ตระกูลที่สืบเนื่องต่อกันมา

จากตัวอย่างในตาราง 11 จะเห็นได้ว่า ความหมายของตัวอักษรคันจิทั้งสี่ตัวในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร มีลักษณะการแสดงความหมายเหมือนกันกับความหมายของคำทั้งสี่คำในสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทย คือมีความหมาย สอดคล้องกัน มักจะแสดงให้เห็นถึงสภาพ เหตุการณ์ ระดับ ปริมาณ หรือคุณสมบัติของบุคคล รวมทั้งสิ่งของได้อย่างชัดเจน

7.2.2 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิมีความหมายตรงข้ามกันและสำนวนคำประสมสี่จังหวะ ที่คำมีความหมายตรงข้ามกัน ประกอบด้วยสำนวนที่มีลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 1 กับ 2 มีความหมายตรงข้ามกัน และสำนวนคำประสม สี่จังหวะที่คำที่ 1 กับ 2 มีความหมายตรงข้ามกัน เหมือนกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 12

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
ぎよくせきこんこう 玉石混交	1. ของมีค่า 玉 2. ก้อนหิน 石 3. ผสม 混 4. แลกเปลี่ยน 交	มีทั้งดีและไม่ดีผสมกัน
こうしこんどう 公私混同	1. ราชการ 公 2. ส่วนตัว 私 3. ผสม 混 4. เหมือนกัน 同	นำเรื่องส่วนตัวมาปนกับเรื่องงาน การไม่รู้จักแยกแยะเรื่องงานกับเรื่องส่วนตัว
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
บาปบุญคุณโทษ	1. บาป 2. บุญ 3. คุณ 4. โทษ	ดักเตือนให้รู้ถึงความดีความชั่ว
ตื่นลึกหนาง	1. ตื่น 2. ลึก 3. หนา 4. บาง	รายละเอียดของเรื่องราว

จากตัวอย่างในตาราง 12 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 1 กับ 2 มีความหมายตรงข้ามกันและ มีความสัมพันธ์ทางความหมายกับอักษรคันจิตัวที่ 3 และ 4 เหล่านี้มีลักษณะการแสดงความหมายเหมือนกันกับ สำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำที่ 1 กับ 2 มีความหมายตรงข้ามกันและมีความสัมพันธ์ทางความหมายกับคำที่ 3 และ 4 คือ บอกสาเหตุหรือเป็นตัวทำให้เกิดเหตุการณ์ขึ้น

2) สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 1 กับ 3 มีความหมายตรงข้ามกัน และสำนวนคำประสม สี่จังหวะที่คำที่ 1 กับ 3 มีความหมายตรงข้ามกัน เหมือนกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 13

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
うおうきおう 右往左往	1. ขวา 右 2. ไป จากไป 往 3. ซ้าย 左 4. ไป จากไป 往	จั่วเหลว ห้วน วังวุ่น อลหม่าน
じやくにくきょうしよく 弱肉強食	1. อ่อนแอ 弱 2. เนื้อ 肉 3. แข็งแรง 強 4. อาหาร 食	คนอ่อนแอยอมพ่ายแพ้คนที่แข็งแรงกว่า ปลาใหญ่กินปลาเล็ก
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
ได้อย่างเสียอย่าง	1. ได้ 2. อย่าง 3. เสีย 3. อย่าง	เมื่อได้สิ่งหนึ่งมา ก็ยอมเสียสิ่งหนึ่งไป
นายว่าข้าพลอย	1. นาย 2. ว่า 3. ข้า 4. พลอย	พลอยพุดผสมโรงติเตียนผู้อื่นตามนายไปด้วย

จากตัวอย่างในตาราง 13 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 1 กับ 3 มีความหมายตรงข้ามกัน มีลักษณะการแสดงความหมายเหมือนกันกับสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำที่ 1 กับ 3 มีความหมายตรงข้ามกัน คือ แม้ว่าตัวอักษรคันจิหรือคำในตำแหน่งที่ 1 และ 3 จะมีความหมายตรงข้ามกันแต่แสดงความหมายเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยการกระทำของตัวอักษรคันจิหรือคำในตำแหน่งที่ 1 ส่งผลให้เกิดเหตุการณ์หรือผลลัพธ์ของตัวอักษรคันจิหรือ คำในตำแหน่งที่ 3

3) สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 2 กับ 4 มีความหมายตรงข้ามกัน และสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำที่ 2 กับ 4 มีความหมายตรงข้ามกัน เหมือนกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 14

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
はん しん はん ぎ 半 信 半 疑	1. ครึ่ง 半 2. เชื่อ ความเชื่อ 信 3. คึ่ง 半 4. สงสัย ข้อสงสัย 疑	เชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง ยังมีข้อสงสัย
じ もん じ と う 自 問 自 答	1. ตนเอง 自 2. ถาม คำถาม 問 3. ตนเอง 自 4. ตอบ คำตอบ 答	พูดเองตอบเอง การถามเองตอบเอง
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
หมุนไปไถ่มา	1. หมู 2. ไป 3. ไถ่ 4. มา	แลกเปลี่ยนสิ่งของซึ่งกันและกัน แสดงน้ำใจไมตรีตอบแทนกันและกัน
ชักหน้าไม่ถึงหลัง	1. ชัก 2. หน้า 3. ไม่ถึง 4. หลัง	มีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย

จากตัวอย่างในตาราง 14 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตัวที่ 2 กับ 4 มีความหมายตรงข้ามกัน มีลักษณะการแสดงความหมายเหมือนกันกับสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่คำที่ 2 กับ 4 มีความหมายตรงข้ามกัน คือ แสดงความหมายไปในแนวทางเดียวกันหรือมีความหมายไปอีกทางหนึ่งก็ได้

4) สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตรงข้ามกันทั้งสี่ตัวและสองตัวแรกมีความหมายตรงข้ามกับสองตัวหลัง และสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่มีคำตรงข้ามกันทั้งสี่คำและสองคำแรกมีความหมายตรงข้ามกับสองคำหลัง เหมือนกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 15

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
だん ぞん じょ ひ 男 尊 女 卑	1. ผู้ชาย 男 2. ยกย่อง 尊 3. ผู้หญิง 女 4. ดูหมิ่น 卑	การให้ความสำคัญแก่ผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ความเหลื่อมล้ำที่ผู้ชายอยู่เหนือผู้หญิง
こ ่อ う こん らい 古 往 今 来	1. เก่า โบราณ 古 2. ไป จากไป 往 3. ตอนนี้ ขณะนี้ 今 4. มา 来	สภาพที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต เหมือนเช่นในอดีต
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
ยกตนข่มท่าน	1. ยก 2. ตน 3. ข่ม 4. ท่าน	พูดทับถมผู้อื่นแสดงให้เห็นว่าตัวเหนือกว่า พูดยกตัวเองและข่มคนอื่นให้ด้อยลง
ปากหวานกันเปรี้ยว	1. ปาก 2. หวาน 3. กัน 4. เปรี้ยว	พูดจาอ่อนหวานแต่ไม่จริงใจ

จากตัวอย่างในตาราง 15 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตรงข้ามกันทั้งสี่ตัวและสองตัวแรกมีความหมายตรงข้ามกับสองตัวหลัง มีลักษณะการแสดงความหมายเหมือนกันกับสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่มีคำตรงข้ามกันทั้งสี่คำ และสองคำแรกมีความหมายตรงข้ามกับสองคำหลัง คือ มีทั้งความหมายที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและขัดแย้งกัน

5) สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตรงข้ามกันทั้งสี่ตัวและสองตัวแรกกับสองตัวหลังต่างก็มีความหมายตรงข้ามกัน และสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่มีคำตรงข้ามกันทั้งสี่คำและสองคำแรกกับสองคำหลังต่างก็มีความหมายตรงข้ามกัน เหมือนกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 16

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
ここんとうざい 古今東西	1. เก่า โบราณ 古 2. ตอนนี้ ขณะนี้ 今 3. ตะวันออก 東 4. ตะวันตก 西	ตลอดกาลทั่วทุกสารทิศ
ろうにやくなんによ 老若男女	1. แก่ ชรา 老 2. หนุ่มสาว 若 3. ผู้ชาย 男 4. ผู้หญิง 女	ทุกเพศทุกวัย มนุษย์ทุกผู้ทุกนาม
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
เหนือได้ออกตก	1. เหนือ 2. ได้ 3. ออก 4. ตก	ทั่วทุกสารทิศ ครอบคลุมทั้งหมด
ต้นคดปลายตรง	1. ต้น 2. คด 3. ปลาย 4. ตรง	คนชั่วที่กลับตัวเป็นคนดี

จากตัวอย่างในตาราง 16 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิตรงข้ามกันทั้งสี่ตัวและสองตัวแรกกับสองตัวหลังต่างก็มีความหมายตรงข้ามกัน มีลักษณะการแสดงความหมายเหมือนกันกับสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่มีคำตรงข้ามกันทั้งสี่คำและสองคำแรกกับสองคำหลังต่างก็มีความหมายตรงข้ามกัน คือ เป็นการเน้นย้ำความหมายให้หนักแน่นและเห็นภาพชัดเจนขึ้น

6) สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิแตกต่างกันทั้งสี่ตัวและความหมายก็ต่างกันไปตามแต่ละตัวอักษร และสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่มีคำแตกต่างกันทั้งสี่คำและความหมายก็ต่างกันไปตามแต่ละคำเหมือนกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 17

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
きどあいらく 喜怒哀楽	1. ดีใจ 喜 2. โกรธ 怒 3. เศร้า 哀 4. สนุกสนาน 楽	อารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ของมนุษย์ได้แก่ ดีใจ โกรธ เศร้า และรื่นเริง
でんこうせつか 電光石火	1. ไฟฟ้า 電 2. แสงไฟ 光 3. หิน ก้อนหิน 石 4. ไฟ เพลิง 火	รวดเร็วปานสายฟ้าแลบ
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
ทำคุณบูชาโทษ	1. ทำ 2. คุณ 3. บูชา 4. โทษ	ทำคุณแต่กลับเป็นโทษ ทำดีแต่กลับเป็นร้าย
เจยหน้าอำปาก	1. เจย 2. หน้า 3. อำ 4. ปาก	มีฐานะดีขึ้นกว่าเดิมพอทัดเทียมเพื่อน

จากตัวอย่างในตาราง 17 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิแตกต่างกันทั้งสี่ตัวและความหมายก็ต่างกันไปตามแต่ละตัวอักษร มีลักษณะการแสดงความหมายเหมือนกันกับสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่มีคำแตกต่างกันทั้งสี่คำและความหมายก็ต่างกันไปตามแต่ละคำ คือ แม้ตัวอักษรคันจิแต่ละตัวและคำแต่ละคำจะมีความหมายแตกต่างกัน แต่มีความหมายโดยรวมร้อยเรียงกันไปได้อย่างกลมกลืนสละสลวย

7.2.3 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิที่มีทั้งความหมายเหมือนกันและตรงข้ามกัน มีความหมายเน้นย้ำไปที่อักษรคันจิใดคู่หนึ่ง และสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่มีทั้งคำที่มีความหมายเหมือนกันและตรงข้ามกัน มีความหมายเน้นย้ำไปที่คำคู่ใดคู่หนึ่ง เหมือนกัน ตัวอย่าง

ตารางที่ 18

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ตำแหน่งของตัวคันจิ	ความหมายของสำนวน
せいせいどうどう 正正堂堂	1. ถูกต้อง เทียงตรง 正 2. ถูกต้อง เทียงตรง 正 3. วัง หอ บ้าน 堂 4. วัง หอ บ้าน 堂	สง่าผ่าเผย ท่าทีหรือวิธีที่ถูกต้องน่านับถือ การต่อสู้อย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา
がりがり 我利我利	1. ตัวเอง ตนเอง 我 2. ผลประโยชน์ 利 3. ตัวเอง ตนเอง 我 4. ผลประโยชน์ 利	จ้องเอาแต่ผลประโยชน์ส่วนตน คนเห็น แก่ตัว
สำนวนคำประสมสี่จังหวะ	ตำแหน่งของคำ	ความหมายของสำนวน
อยู่ยงคงกระพัน	1. อยู่ 2. ยง 3. คง 4. กระพัน	ทนทานต่อศัตรูราชู
ก่อร่างสร้างตัว	1. ก่อ 2. ร่าง 3. สร้าง 4. ตัว	ตั้งเนื้อตั้งตัวได้เป็นหลักฐาน

จากตัวอย่างในตาราง 18 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวที่อักษรคันจิที่มีทั้งความหมายเหมือนกันและตรงข้ามกัน มีลักษณะการแสดงความหมายเหมือนกันกับสำนวนคำประสมสี่จังหวะที่มีทั้งคำที่มีความหมายเหมือนกันและตรงข้ามกัน คือ มีความหมายเน้นย้ำไปที่อักษรคันจิใดคู่หนึ่งและที่คำคู่ใดคู่หนึ่ง

7.3 โลกทัศน์ที่สะท้อนจากสำนวนคันจิประสม 4 ตัวและสำนวนคำประสมสี่จังหวะ

ภาษาเป็นภาพสะท้อนความคิดและกระบวนการรับรู้ของมนุษย์ สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยถือเป็นมรดกทางภูมิปัญญา เป็นวัฒนธรรมทางภาษาที่สืบทอดกันมานาน ต่างก็มีความโดดเด่นในด้านการใช้ภาษาและมีเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นถึงโลกทัศน์ของชาวญี่ปุ่นและชาวไทย ซึ่งมีทั้งความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

7.3.1 โลกทัศน์เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของคน

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยที่มีโลกทัศน์เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของบุคคล ได้แก่ ลักษณะนิสัย รูปร่างหน้าตา ท่าทีที่แสดงออก และโชคชะตา ตัวอย่าง

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	สำนวนคำประสมสี่จังหวะ
ふげんじっこう • 不言実行 (ลงมือทำจริงโดยไม่พูด คนที่ไม่พูดแต่ทำจริง) เช่นเดิมไม่เปลี่ยนแปลง)	- คงเส้นคงวา (เสมอต้นเสมอปลาย มีความประพฤติเช่นเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	สำนวนคำประสมสี่จังหวะ
みつかぼうず • 三日坊主 (คนขี้เบื่อไม่มีความอดทน คนที่ทำอะไรติดต่อกันได้ไม่นาน) • がでんいんすい 我田引水 (การกระทำที่เห็นแต่ประโยชน์ของตนเอง)	- ดินพอกหางหมู (งานหรือหนี้สินเป็นต้นที่คั่งค้างพอกพูนขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้ต้องลำบากหรือยุ่งยากเดือดร้อน) - รู้หลบเป็นปีก รู้หลีกเป็นหาง (รู้จักเอาตัวรอดหรือปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์)

7.3.2 โลกทัศน์เกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจ

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น และสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยที่มีโลกทัศน์เกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจ ได้แก่ ความตั้งใจ เจตนา ความประสงค์ ความเชื่อ การรู้แจ้ง ความเข้าใจองแก่ การตระหนักรู้ ความเพียรพยายาม ความเหนื่อยยาก พละกำลัง แรงกาย พลังอำนาจ และอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ตัวอย่าง

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	สำนวนคำประสมสี่จังหวะ
いきしょうちん • 意气消沈 (ท้อแท้หมดกำลังใจ เหนื่อยหน่ายสิ้นหวัง) • あんしんりつめい 安心立命 (ปล่อยให้เป็นไปตามโชคชะตา การตั้งมั่นในสติอย่างแน่วแน่) • きどあいらく 喜怒哀楽 (อารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ ได้แก่ ดีใจ โกรธ เศร้าและรื่นเริง)	- หวานอมขมกลืน (ดีหรือไม่ดี พอใจหรือไม่พอใจก็สู้หนึ่งสูทนเอาไว้) - สวรรค์อยู่ในอก นรกอยู่ในใจ (ความสุขที่เกิดจากการทำดี หรือความทุกข์ที่เกิดจากการทำชั่วยอมอยู่ในใจของตัวเอง) - เห็นกงจักรเป็นดอกบัว (เห็นผิดเป็นชอบ, เห็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง)

7.3.3 โลกทัศน์เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยที่มีโลกทัศน์เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ได้แก่ ครอบครัวและความรัก การใช้ชีวิต การดำรงชีพ สุขภาพ การป่วยไข้ ความเป็นความตาย ความสุขุ่ยสุร่าย หรุหรว ร่ำรวย ความเรียบง่าย ความพอเพียง ความยากจน ความไม่เที่ยง ความผันผวน ความสงบสุข สันติภาพ ความพึงพอใจ อันตราย เร่งด่วน ถูกฉ้อโกง ความทุกข์ยาก อุปสรรค และความลำบาก ตัวอย่าง

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	สำนวนคำประสมสี่จังหวะ
กันこんそうさい • 冠婚葬祭 พิธีสำคัญ 4 อย่าง ได้แก่ พิธีฉลอง การเข้าสู่วัยหนุ่มสาว พิธีแต่งงาน พิธีศพ และพิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษ) • むびょうそくさい 無病息災 (สุขภาพแข็งแรงดีและปลอดภัยจากภัยอันตรายทั้งปวง) • しょうじやくめつ 生者必滅 (ทุกคนเกิดมาแล้วต้องตาย สังขารไม่เที่ยง)	- สิ้นไร้ไม่ตอก (ยากไร้ ขัดสนถึงที่สุด ไม่มีทรัพย์สินสมบัติติดตัว) - อาบเหงื่อต่างน้ำ (ตรากตรำทำงานด้วยความเหนื่อยยาก) - ลมเพลมพัด (อาการที่เจ็บป่วยโดยไม่รู้สาเหตุ มักเข้าใจกันว่าถูกกระทำ) - สังขารไม่เที่ยง (ทุกสิ่งอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงไม่มีอะไรคงอยู่ตลอดไป)

7.3.4 โลกทัศน์เกี่ยวกับศิลปวิทยาการและความศรัทธา

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยที่มีโลกทัศน์เกี่ยวกับ

ศิลปวิทยาการและความศรัทธา ได้แก่ ภูมิปัญญา ความรู้ คำสอน คำเตือน บทเรียน อุทาหรณ์สอนใจ ข้อห้าม วิชาความรู้ การศึกษาค้นคว้า ศิลปศาสตร์ ความสวย ความงดงาม ความเชื่อและศรัทธาในศาสนา ตัวอย่าง

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	สำนวนคำประสมสี่จังหวะ
おんこちしん • 溫故知新 (อนุรักษ์ของเก่าและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ศึกษาภูมิปัญญาดั้งเดิมเพื่อพัฒนาและเรียนรู้สิ่งใหม่) いんがおうほう • 因果応報 (เวรกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว) ぜんなんぜんによ • 善男善女 (คนที่อยู่ในศีลในธรรม คนที่ธรรมะธัมโม) ゆだんたいき • 油断大敵 (ความประมาทเป็นศัตรูที่ยิ่งใหญ่ เพราะเป็นต้นเหตุความสูญเสีย)	- ไม่อ่อนดัดง่าย ไม่แก้ตัวยาก (อบรมสั่งสอนเด็กให้ประพฤติดี ได้ง่ายกว่าอบรมสั่งสอนผู้ใหญ่) - ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว (คนเราทำอย่างไรก็จะได้อย่างนั้น) - รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเสา (ใฝ่ดีจะมีความสุขความเจริญ ใฝ่ชั่วจะได้รับความลำบาก) - เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม (ประพฤติตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ)

7.3.5 โลกทัศน์เกี่ยวกับสังคมและการติดต่อสื่อสาร

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยที่มีโลกทัศน์เกี่ยวกับสังคมและการติดต่อสื่อสาร ได้แก่ กฎระเบียบ ศีลธรรม จรรยาบรรณ เกี่ยวกับมารยาททางสังคม การคบหาสมาคม การเจรจา กลยุทธ์ในการต่อรอง อำนาจ อิทธิพล กำลัง การทำงาน ผลประโยชน์ ผลตอบแทน คุณและโทษ ผลดีผลเสีย การถกเถียง การโต้แย้ง การสนทนา และสถานการณ์ที่กำลังเป็นอยู่ในสังคม ตัวอย่าง

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	สำนวนคำประสมสี่จังหวะ
しんしょうひつぱつ • 信賞必罰 (ทำดีได้รางวัลทำชั่วถูกลงโทษ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว) いしんでんしん • 以心伝心 (การสื่อถึงกันด้วยใจ การเข้าใจกันโดยไม่ต้องพูด) りっしんしゅっせ • 立身出世 (การเป็นที่ยอมรับของสังคม ความสำเร็จในชีวิต)	- ผ่อนสั้นผ่อนยาว (ประนีประนอมกัน อะลุ่มอล่วยกัน เห็นอกเห็นใจกัน) - ฟังหูไว้หู (รับฟังไว้แต่ไม่เชื่อทั้งหมด) - ตกกระไดพลอยโจน (จำเป็นที่จะต้องยอมเข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อไม่มีทางเลือก)

7.3.6 โลกทัศน์เกี่ยวกับเวลา ธรรมชาติ และสภาพการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยที่มีโลกทัศน์เกี่ยวกับเวลา ธรรมชาติ และสภาพการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้แก่ เวลา ธรรมชาติ การเป็นไปเองโดยธรรมชาติ สถานการณ์ สภาพเหตุการณ์ การเปลี่ยนแปลง การผันแปร วิกฤตการณ์ ภาวะวิกฤต การเสี่ยงภัย เปลา่ประโยชน์ และไม่มีประโยชน์ ตัวอย่าง

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	สำนวนคำประสมสี่จังหวะ
いちじつせんしゅう • 一日千秋 (ความรู้สึกว่าวันเวลาช่างผ่านไปอย่างเชื่องช้า)	- ทุกเมื่อเชื่อวัน (ตลอดเวลาไม่ว่างเว้น) - หน้าสิ่วหน้าขวาน (อยู่ในระยะอันตรายเพราะอีกฝ่ายหนึ่งกำลังโกรธหรือมีเหตุการณ์วิกฤต)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	สำนวนคำประสมสี่จังหวะ
- 落花流水 (น้ำจะไหลไปไม่จจะร่วงไม่สามารถหยุดได้ ความรักของชายหญิงไม่มีใครสามารถหยุดยั้งหรือขวางกั้นได้) - 危機一髪 (ความต่างหรือความผิดเล็กน้อยทำให้เกือบตกอยู่ในอันตราย เส้นยาแดงผ่าแปด สภาพหวุดหวิด)	- หน้าอินทร์หน้าพรหม (ไม่สนใจว่าใครเป็นอะไรมาจากไหน) - พายเรือในอ่าง (คิด ทำ หรือพูดวกวนกลับไปกลับมา ไม่สำเร็จ ลุล่วงตลอดไปไม่ได้)

7.4 การพัฒนารูปแบบและบทเรียนออนไลน์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร

ผลการพัฒนารูปแบบและบทเรียนออนไลน์ผ่านเว็บ Google Site เรื่อง สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น รายวิชาสำนวนและสุภาษิตญี่ปุ่น มีดังนี้

การประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 2 คน สรุปได้ว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับดี

การประเมินความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านบทเรียนออนไลน์ จำนวน 1 คน มีคุณภาพอยู่ในระดับดี

การเปรียบเทียบคะแนนของการทดสอบก่อนและหลังเรียน พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60.03 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 91.17 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนิสิตที่เรียนผ่านรูปแบบบทเรียนออนไลน์ รายวิชาสำนวนและสุภาษิตญี่ปุ่น หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

8. อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น และสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทย สามารถอภิปรายผลวิจัยได้ดังนี้

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยต่างก็มีทั้งความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างกันอย่างน่าสนใจ ขึ้นอยู่กับอักขรวิธีการสร้างคำและวัฒนธรรมการใช้ภาษาในหลายแง่มุม กล่าวคือ สำนวนมีการจัดวางตำแหน่งของตัวอักษรและคำอย่างลงตัว สละสลวย เน้นความหมายโดยรวม มีลักษณะเป็นคติสอนใจ มีความหมายลึกซึ้ง ชวนให้ติดตาม มีหน้าที่สำคัญในการถ่ายทอดวิถีการดำเนินชีวิต คุณธรรมจริยธรรม และธรรมเนียมปฏิบัติของคนในสังคม สะท้อนให้เห็นความคิด ความเชื่อถือ และค่านิยม อันเป็นลักษณะของคนในแต่ละชาติ

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรและสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยจะมีโครงสร้าง ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำในสำนวน โลกทัศน์ที่สะท้อนจากสำนวนส่วนใหญ่เหมือนกัน แต่ตัวอักษรคันจิ คำ และสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบอาจแตกต่างกัน เนื่องจากวิถีชีวิตของคนในแต่ละสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวแตกต่างกัน กล่าวคือ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศญี่ปุ่นเป็นหมู่เกาะไม่มีผืนดินติดกับประเทศใด สภาพภูมิอากาศมีการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลที่ชัดเจน และพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม ส่งผลโดยตรงต่อแนวความคิด ลักษณะนิสัย การแสดงออก การใช้ชีวิตประจำวัน และการใช้ถ้อยคำเพื่อสื่อสาร แต่วัตถุประสงค์ในการใช้สำนวนสื่อความหมายเหมือนกันเหล่านี้ สะท้อนความรู้สึกนึกคิด ชีวิตความเป็นอยู่ และพฤติกรรมหลายอย่างที่มีทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน ซึ่งเป็นความคิด และการแสดงออกอันเป็นสากลร่วมกันของมนุษยชาติ ดังตัวอย่างสำนวนต่อไปนี้

สำนวนคันจิประสม 4 ตัว	ความหมาย	สำนวนคำประสมสี่จังหวะ
あんちゅうもくさく 暗中模索	การหาทางออกหรือวิธีแก้ไขไม่ได้ ค้นหาสิ่งที่ยากจะพบได้ ทำกิจที่สำเร็จได้ยาก	งมเข็มในมหาสมุทร
いっしょくそくはつ 一触即発	อยู่ในระยะอันตรายเพราะอีกฝ่ายหนึ่งกำลังโกรธหรือ มีเหตุการณ์วิกฤต การเผชิญกับช่วงวิกฤติ	หน้าสีหน้าขวาน
すいらくせきしゅつ 水落石出	เมื่อหมดอำนาจความชั่วที่ทำไว้ก็ปรากฏ ความจริงปรากฏ	น้ำลดตอผุด
せいさつよだつ 生殺与奪	ตกอยู่ภายใต้อำนาจ ไม่มีทางหนีหรือทางต่อสู้	ลูกไก่ในกำมือ
きょうびんぼう 器用貧乏	การทำได้หลายอย่างแต่ไม่ชำนาญสักอย่าง มีความรู้มาก แต่ไม่สามารถนำความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองได้	ความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอด
ききゅうそんぼう 危急存亡	ร้ายแรงถึงอาจต้องสูญเสียชีวิต สถานการณ์ล่อแหลม สภาพที่เหมือนกับตัดสินใจจะอยู่หรือตาย	คอขาดบาดตาย

แม้ว่าสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นจะไม่มีโครงสร้างของสำนวนแบบมีสองวรรคในหนึ่งสำนวน คำขึ้นต้นวรรคแรกมีความเกี่ยวข้องกับคำขึ้นในวรรคที่สองเป็นคำสัพยางค์หรือมากกว่าสัพยางค์เหมือนกับสำนวนคำประสมสี่จังหวะในภาษาไทย เช่น คับที่อยู่ได้คับใจอยู่ยาก, เพื่อนกินหายง่าย เพื่อนตายหายยาก, น้ำซุ่นไว้น้ำใสไว้นอกแต่ก็มีสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือ 鶏口牛後 (การเป็นคนสำคัญในกลุ่มเล็กย่อมดีกว่าการอยู่ทางแถวในกลุ่มใหญ่) 同床異夢 (อยู่ในที่เดียวกันแต่แนวคิดและเป้าหมายต่างกัน) 瓜田李下 (หลีกเลี่ยงความสงสัยที่อาจทำให้คนอื่นเข้าใจผิดได้) จึงควรเรียนรู้และทำความเข้าใจสำนวนในลักษณะแบบนี้ควบคู่ไปกับการศึกษาโลกทัศน์ที่จะสะท้อนภาพความคิดของคนที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ สิ่งแวดล้อม และสิ่งเหนือธรรมชาติ เป็นต้น เพราะจะช่วยให้เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของคนและกันได้อย่างลึกซึ้ง และใช้สำนวนได้ตรงกับบริบทที่ต้องการสื่อสาร

สำหรับผู้ที่มีใจเจ้าของภาษาการเรียนรู้สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยเพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจต้องใช้เวลาบ้างซึ่งถือว่าเป็นเรื่องปกติ แต่เมื่อรู้สึกคุ้นเคย เข้าใจความหมาย และมีประสบการณ์การใช้สำนวนต่าง ๆ แล้วจะรู้สึกภาคภูมิใจในภูมิปัญญาด้านภาษาของตนยิ่งขึ้น วิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้เรียนรู้สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยได้อย่างต่อเนื่อง คือ การเรียนผ่านเว็บไซต์ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา

9. ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและสำนวนคำประสมสี่จังหวะภาษาไทยในแง่มุมอื่นและพัฒนาเป็นบทเรียนออนไลน์ เช่น โครงสร้างทางไวยากรณ์ อุปสรรคณ์และความหมายเปรียบเทียบ สำนวนที่มักใช้ผิดเนื่องจากความแตกต่างกันของความหมายหรือวิธีนำไปใช้ในบริบทต่าง ๆ หรือการใช้สำนวนญี่ปุ่นและสำนวนไทยระหว่างผู้เรียนที่เป็นเจ้าของภาษากับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กาญจนา นาคสกุล. (2558). คำสั่งกระทรวง. เล่ม 1. กรุงเทพฯ : สมาคมครูภาษาไทยแห่งประเทศไทย.
- กรมวิชาการ. (2543). หนังสืออ้างอิงระดับมัธยมศึกษา “สำนวนไทย”. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ขุนวิจิตรมาตรา(สง่า กาญจนาคพันธุ์). (2541). สำนวนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- นภสินธุ์ แผลงศร. (2557). โยะจิคุงะ สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิจิตรา ธงพานิช. (2562). วิชาการจัดการเรียนรู้และการจัดการในชั้นเรียน:รูปแบบการสอน ADDIE (ADDIE Model) [เว็บไซต์]. จาก <http://adi2learn.blogspot.com/2018/01/addie-model.html>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2543). ภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- สุจิตรา จำนงอุดม. (2556). การใช้คำซ้อนสี่หน่วยในวจนลีลา. วารสารธรรมศาสตร์. ปีที่ 32 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2556.
- สุดารัตน์ จงบุรณสิทธิ์. (2562). การใช้รูปแบบการสอน ADDIE Model เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ภาษาจีนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21. การประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติครั้งที่ 2 หน้า 667-679.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน. (2564). โลกทัศน์ (๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐) [เว็บไซต์]. จาก <http://legacy.orst.go.th/?knowledges>
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2553). ชนิดของคำในภาษาไทย: การวิเคราะห์ทางวากยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอเอสซี.
- 竹田晃 (1998) 『四字熟語・成句辞典』 [第九版] 講談社
- 日本漢字教育振興会 (2012) 『漢検 四字熟語辞典』 日本漢字能力検定協会
- 三省堂編修所 (2013) 『新明解 四字熟語辞典』 [第二版] 三省堂
- 田近洵一・近藤章 編 (2015) 『例解小学四字熟語辞典 新袋版ワイド版』 三省堂

หน่วยงานผู้แต่ง: สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Affiliation: Japanese Section, Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University
Corresponding email: napasin@g.swu.ac.th
Received: 2022/07/03
Revised: 2022/08/31
Accepted: 2022/09/12